

karteli, se odpravila igra na budimpeštanski žitni borzi z žitom in moko, se popolnoma prepovedal uvoz živine in mesa iz tujih držav, se uvedlo solono državno oziroma deželno zavarovanje proti toči, ognju, živinskih boleznim za zmerne premije, se zasebne železnice podržavile, da bi se uvedle pravične zmerne tarife za domače pridelke, se odpravil visok, hudo občuten davek — desetek — ter se ustanovila državna agrarna zadruža, v katero zvezo bi pristopile kmečke zveze in gospodarska društva, i bi imela lastno agrarno banko s primerno nizkimi obrestmi, potem bi se kmečki stan zboljšal. In ko bo kmet videl, da je njegov trud poplačan in da so lahko plačeval davke in obresti od dolgov, bode zboljšal svoje gospodarstvo in živinorejo, dobil bode kmet ugled in delavci iz mest se bodo radi vračali na kmete, kjer bode srečnejše živeli kot v mestih. Bog daj in zastopniki kmetov delajte, da do tega časa ne bo več — daleč!

Politični ogled.

— Deželni zbor. Uravnava Hudiče se je sklenila v seji dne 23. t. m. Hudiče se bo uravnala od meje vojniške občine do mosta nasproti meji med občinama Škofja vas — Celje okolica. Dežela prispeva k temu 29.040 K. — Nato je bil deželni zbor odgoden.

— Slovenska kmetijska šola na Štajerskem. Proračunjena je šola na 346.000 K in sicer: Poslopje 320.000 K, poljedelski inventar 15.000 K, drugi inventar 5.000 K, razne potrebe 10.000 K, nakup potrebne zemljišča 95.000 K. Za šolo je določen kraj St. Jurij ob juž. žel. Deželni odbor zahteva sedaj, da mora država k zgoranjim stroškom prispevati najmanj 40 odstotkov. Deputacija slovenskih poslancev je bila v tej zadevi že na Dunaju in je na pristojnem mestu posredovala ter se ji je državna podpora obljubila.

— V Ljubljani so si postavili liberalci za kandidata župana Hribarja. Kakor se pa sedaj poroča, noče Hribar kandidature sprejeti. Nihče noče biti v Ljubljani kandidat liberalcev, ker se lahko pripeti — da propade. Liberalci že iščejo zaveznike pri socialdemokratih, ki jih pa tudi ne marajo. Liberalizem je prišel na Kranjskem popolnoma na kant, sedaj ga hočejo še na Štajerskem nekoliko časa umetno zdržati.

— Kandidat za goriško okolico je sodni tajnik Josip Fon, katerega so zaupniki iz goriške okolice jednoglasno postavili.

— Avstrijski Italijani. V neki srednji šoli v Trstu so prebodli učenci podoba našega cesarja. Tamonje šolske oblasti so hotele celo stvar zatajiti, a zvedela je o tem osrednja vlada na Dunaju, ki je odredila strogo preiskavo. Kaj bo iz takih mladencev?

— Kmečki nemiri na Rumunskem. Po spopadih med kmeti in rumunskimi vojaki, ki so bili dne 21. t. m. v Mihailenju, kjer je bil en kmet ubit, trije pa ranjeni, vlada sedaj popolnoma mir. Beguncev, katerih je sedaj čim dalje manj, je v Sučavi in Jekaniju okoli 2500. Prebivalstvo v Burdujeniju se je bistveno pomirilo. Vlada je v več krajih proglasila obsedno stanje. Upor se je razširil tudi na okraj Buzen. Skupine kmetov so udrle v mestce Sucieva, kjer so razdeljali židovske hiše ter so s kamenjem vsprejeli vojake. Vojaki so vstrelili štiri kmetje. V Dorshaju je 4000 kmetov napadlo mesto, kjer so pričeli pustošiti in pleniti. Ker se ni hoteli pokoriti, so vojaki streljali, nakar se je začelo grozno klanje. Dne 24. sta se vršila v Bukareštu dva shoda v prilog kmetov. Glasom poročil iz Rumunske so uporni kmetje napadli, opleni in zažgali trg Nerpole-Ru-

desti. 22. t. m. so oblegali kmetje Mihaileni. Vojaki so jih potisnili nazaj. Prišlo je do spopadov, Judovski listi so skušali na vse mogoče načine ocrniti rumunske kmete, ki so se v svoji upravičenosti jezi vzdignili proti vojnim tlačiteljem in izsesovalcem — judom. Pisali so, da so kmetje morili, in uganjali druge krivoločnosti, kar pa ni res. Puni je imel svoj uspeh. Poroča se namreč iz Bukarešta, da je nova vlada odstavila vse prefekte (načelnike okrajev), ter imenovala nove prefekte. Ob enem je izdala na prebivalstvo oglas, v katerem napoveduje, da se ustanovi poljedelska banka za nakup zemljišč, da se bo dalo državna posestva v zakup kmetom ter da se odpravi več davkov, ki tarejo kmete. Vlada je izdala v prid kmetom sledečo naredbo: Sodišča lahko razveljavijo najeminske pogodbe med judi in kmeti ako so v njih pogoji, ki škodujejo kmečkim koristim. Nobena pogodba ne velja več kot za dobo petih let. Noben najemnik — to je naperjeno proti judom, ki od bojarjev veleposestnikov najemajo posestva in jih dajo zopet s petdesetodstotnim dobičkom v najem kmetom — ne sme vzeti v najem več kot dve posestvi. Tisti najemniki, ki niso rumunski državljani, morajo plačati 50odstotni zemljiški davek. — Ministra Haret in Mortzun odpotujeta sama med kmete, da jih če mogoče pomirita. Kralj Karol je 24. t. m. sprejel zastopnike dijaštva v Jassyju. Dejal jim je, da ga veseli, da se potegujejo za kmeta in da bo vlada še v kratkem izdala zakone v varstvo ubogega kmetiča. Istih misli je tudi blaga kraljica Elizabeta. — Najnovejša poročila od 26. t. m. so sledeča: V Galacu se je razvil med kmeti, ki so trikrat naskočili mesto in plenili po predmestju, in med vojaki ljut boj. Kmetje so na vojake streljali in se šele umaknili, ko je prišlo topništvo. Na obeh straneh je 60 mrtvih in 300 ranjenih. Enak boj z vojaki se je vršil v Aleksandri. 2000 kmetov je naskočilo mesto Petrescu in zapodilo vojake v beg. Vojakom se je posrečilo zapoditi kmete nazaj šele, ko je poročnik Jonescu z eno kompanijo v diru naskočil ustaše. Na obeh straneh je mnogo mrtvecev. V glavnem mestu Bukareštu se bojijo, da bodo kmetje poizkušali napasti mesto. Zato je vlada izročila Bukarešt v varstvo generaloma Corniceanu in Georgu. General Tell v Moldavi je izdal na vojake povelje, kjer jih pozivlja, da naj odslej streljajo na kmete ostro; konjenišvo naj se brani s sabljami.

— Francoska. Framasonsko društvo „Veliki Orient“ je prav po ceni kupilo bivši frančiškanski samostan v Parizu. Cerkev izpremene v zborovalnico ter jo okrase s framasonskimi znaki. Tu bo odslej glavni sedež framasonskih lož. Framasoni so zložili precejšen fond, da kupijo katoličanom oropana cerkvena poslopja.

Razne novice.

Vesele velikonočne praznike želi

uredništvo in upravnništvo.

* Gregorčičeva slavnost v Mariboru na belo nedeljo dne 7. aprila. Vspored: 1. Slavnostni govor (g. dr. Fr. Rosina), 2. Apoteoza, 3. Deklamacija „V pepelnici noči“ in „Tri lipe“ (gđ. A. Osana), II. 1. L. Hudovernik „Naša zvezda“, moški zbor in bariton-solo, 2. W. A. Mozart, Andante iz IV. kvinteta, 3. V. Parma „Čolnčku“, mešan zbor, 4. R. Savin „Predsmrtnica“ in H. Volarič „Pogled v nedolžno oko“, bariton-solo in klavir, 5. A. Dvoržak „Mazurka“, gosli in klavir, 6. F. S. Vilhar „Slovo“, moški zbor, bariton-solo in klavir, 7. W. A. Mozart, Finale iz V. kvinteta, 8. A. Nedved „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. Pri II. delu sodelujejo:

Gosli-solo g. B. Serajnik, bariton-solo g. dr. A. Stubeč, klavir gđ. M. Schreinerjeva, kvintet g. B. Serajnik, J. Zemljč, L. Serbinek, J. Medved in Lm. Beran. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vabila in lepaki se razpošiljajo. Prebitek slavnosti je namenjen za Gregorčičev spomenik.

* Slovenska kmetijska šola. Štajerski deželni zbor je sprejel predlog glede ustanovitve slovenske kmetijske šole.

* Sejmi v aprilu. 2. v Dramljah; 4. pri Sv. Primožu (pri Blagovni); vel. ponedeljek v Sevnici (na Dravi); veliki terek v Podčetrku, Šošanju, v Lačah, Muti, na Ptujski Gori, pri Sv. Duhu v Ločah; sredo po veliki noči v Framu; četrtek po vel. noči pri Novi Cerkvi; 13. Loka pri Zsmu (Šmarni okraj); beli terek v Ljutomeru; belo soboto v Dobju; ponedeljek po beli nedelji pri Sv. Lenartu v Slov. gor.; pri Sv. Mohorju (Podčetrtek), v Rogatecu in Vojniku; sredo po beli nedelji na Vranskem; 17. v Kapeli pri Brezicah; 20. pri Sv. Ilju; 23. v Ptuj; sv. Jurija dan v Hočah, v St. Juriju ob juž. žel.; v St. Juriju (v Hrastovu), v St. Juriju (v Svičeni), v Kaniži, na Laškem in v Zdobah v soski Pletarje; sv. Marka dan v Kostrivnici; 25. v St. Juriju ob Taboru za živino in blago, v Dobovi; ponedelj. po sv. Juriju v Konjicah in v Dolu pri Hrastniku; 3. poned. po vel. noči pri sv. Vidu blizu sv. Eme in Šmarju; 2. sredo po vel. noči v Sevnici (na Savi); 4. pon. po vel. noči v Ponikvi in v Studenicah; 8. soboto po veliki noči na Hajdini.

* Za zidarske mojstre sta napravila izpit pri c. kr. dež. vladi v Ljubljani absolventa c. kr. obrtne šole za stavb. obrtnike Jožef Novak iz Desnjaka pri Ljutomeru in Ivan Seršen iz Radoneli pri Kamniku.

* Vplačevanje neposrednih davkov v II. četrtletju 1907. Tekom II. četrtletja 1907 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačani v naslednjih obrokih: 1. Zemljiški, hišno-razredni in hišno-najemninski davek ter 5-odstotni davek od najemnine onih poslopij, ki so prosta najemninskega davka in sicer: 3. mesečni obrok dne 30. aprila 1907, 5. mesečni obrok dne 31. maja, 6. mesečni obrok dne 30. junija. 2. Občna pridobnina in pridobnina podjeth, podvrženih javnemu dajanju računov: 2. četrtletni obrok dne 1. aprila 1907. 3. Rentnina in osebna dohodnina, v kolikor se ti davki ne pobirajo na račun državne blagajnice potom odbitka po osebah oziroma blagajnicah, ki izplačujejo davku podvržene prejemke in sicer 1. polletni obrok dne 1. junija 1907. Ako se navedeni davki oziroma pripadle deželne doklade ne vplačajo najkasneje 14 dni po preteku zgoraj omenjenih plačilnih rokov, tedaj morajo se plačati tudi zamudne obresti in sicer ne samo od državnih davkov, ampak v zmislu postave z dne 15. januarja 1904. l. dež. zak. broj 17 tudi od deželnih doklad, če skupna letna dolžnost na dotičnem državnem davku preseže znesek 100 K; zamudne obresti znašajo od vsakih 100 K dolične dolžnosti in za vsak zamujen dan 1.3 v in se morajo izračunati ter z davki vred plačati od dne, ki sledi zgoraj naštetim rokom do vstetega dne plačila zapadle dolžnosti. Ako se davčna dolžnost ne vplača v 4 tednih po preteku plačilnega roka, iztirja se ista s pripadnimi dokladami in z doteklimi zamudnimi obrestmi vred potom predpisane prisilnega postopanja.

* Plače županov in svetovalcev. Kakor znano so plače ali bolje rečeno odškodnine, ki jih dobivajo v posameznih občinah župani in svetovalci, zelo različne. To je sicer upravičeno, ker po nekaterih občinah je oprava veliko, v drugih manj. Nepravilno pa je, da se določajo županom in svetovalcem za njih posamezne posle odškodnine za gotove izdatke,

Oče neveste beži domov, cerkovnik pa govori nekaj o „zaspanec“ za njim. Sedaj pa pogleda na župnišče in vidi, da je še vse temno. Ali bi tudi župnik zaspal! Navadno zgodaj bedijo kakor domači nemški petelin, posluš pa imajo tudi dober, da bi slišali zvon. Jošt leti proti farovžu in trka na vrata. Čez nekaj časa se že oglašijo župnik pri oknu „Kdo je? Kaj je?“

„Ali ste zaspali, gospod župnik“, vpraša cerkovnik, „vsak trenutek bo ura 6 bila in potem bo poroka, svatje nimajo časa čakati na Vas, ker drugače zamudijo vlak.“

Župnik zgineje od okna in cerkovnik gre v cerkev. Nobenega človeka še ni bilo v cerkvi, na njegovi uri bo pa že čez eno minuto šest.

„Oj, nesrečni ministranti“, se hudiče cerkovnik, „enkrat vsi na kup priletijo in bi radi vsi ministrirali, drugokrat pa nobenega nimaš.“

Ura že kaže 1 minuto čez 6, žive duše še ni, celo župnika ne. Cerkovnik začne v nestrpnosti kar z nogami mandrati. Leti pod stolp in zvoni z vsemi zvonovi, kakor je pač šlo. Da mu je slabo šlo, se razume, ker je bilo v stolpu pet zvonov in torej ni mogel lahko sam zvoniti. Bingl — bongl — bengl bungl — bangl — je šlo v enomer in vsi so mislili, da gori ali da se je katera druga nesreča pripetila. Župnik priletijo k vratom in že od daleč kričijo „Kaj delaš, Jošt? Vsaj je še le ena čez polnoči.“

„Ali se vam je sanjalo“, govori razžaljeno Jošt, „cerkovnik na Brdu sem jaz, in jaz bodem vedel, kako zgodaj je.“

„Na moji uri je ravno ena“, pravijo župnik.

„Vržite vašo uro v vodo“, pravi cerkovnik, „cerkvena ura sem jaz, in ta gre znirom pravilno.“

„Vsaj še ni nobenega v cerkvi“, opominjo župnik.

„Najbrže so sinoči vsi vaščani voglarili pri ženinovi hiši in so pili kakor čepi“, pravi, „in sedaj se ta pijana banda ne zbudi. Župnik in cerkovnik gresta pred cerkev. Od gostilne se sliši strel. V tiri je Danijelka odprla okno in kriči: „Za božjo voljo, kaj se je zgodilo? Ali so prišli Turki?“

Župnik opominjajo zopet: „Jošt, Jošt, kaj si naredil?“

Od daleč se sliši trobentanje požarne brambe iz Prekope. Majdetov Poldi je trobil na rog. Načelnik požarne brambe je namreč slišal zvonjenje in je mislil, da gori. Sklical je brambove skupaj s tem, da je „na boben plazoval“. Vsi ljudje so skupaj vrel. Nevesta je še kuštrava in v navadni vsakdanji obleki priletela in kričala nad cerkovnikom: „Ti, drotar ti, vsaj je šele ena, pogled na uro.“

„Pojdi se ti farbat s svojo uro“, se krega Jošt nad nevesto, „cerkovnik sem jaz, in jaz bom vedel, kako zgodaj je.“

Na vseh straneh kričijo „Kaj je? kje gori? Kaj se je zgodilo?“ Cerkovnik pa stopi na obzidje pri cerkvi in kriči z močnim glasom: „Poroka bo! Šest je ura! Porokaaaa! Porokaaaa! Sedaj še le prisopihaj cerkovnikova zakonska polovica huda Neža. Pririne se skoz gnečo do župnika in vpraša:

„Za božjo voljo, g. župnik, kaj pa se je zgodilo?“

Cerkovnik je „vkup zvonil“, odgovorijo župnik, „in trdi, da je 6 ura“. Nato se spravi Neža nad moža:

„Ti grdi pijanec“, vpije, „polovico noči si sedel v gostilni, uro si zgubil in celo župnijo si zbudil iz spanja... Pojdi doli iz zida.“

Cerkovnik je vedel, da bi se mu slabo godilo, če bi ga dobila njegova Nežica v roke in ne gre doli; reče čisto pohlevno in ponižno:

„Ne, ne, ljuba Neža, uro imam... tu pogled, natanko 4 čez 6 kaže... tudi je navita... ob 9. sem jo navil, sem jo navil, vem čisto dobro.“

„Piješ kakor krava in potem pa nič ne veš, kaj se godi s teboj“, gode nad njim žena.

„Pa moja ura ni šla nazaj, pa tudi kazalec mi preskočil nekaj ur“, se zagovarja cerkovnik.

„Najbrže si bil že pri navijanju ure pijan“, pravi žena, in nisi našel v uri prave luknje in si kazalec navil.“

V tem trenutku pripelja Karlov Luka požarne brambo z brizgalnico, lestvicami, vrvi itd. pred cerkev.

„Kje gori“, zakliče več glasov.

„Cerkovnikove jetre gorijo“, kliče žena Neža, nastavi ceč brizgalnice v njegovo grlo, pumpajte močno, da bo vendar enkrat dosti imel.“

Župnik naredijo mir in rečejo z visokim glasom:

„Ljudje božji, nič se ni zgodilo, pojdite mirno domov... cerkovnik se je zmotil z uro.“

„Nič, nič zmotil“, vpije cerkovnik od obzidja, „ljudje, 6 je... bo hitro dan, malo počakajte... Jaz sem cerkovnik...“

Sedaj ga prime Neža za nogo, potegne od obzidja, in mu maši usta z roko, da bi utihnil. Nekateri so se jezili nad Joštom, drugi smejali, požarna bramba se odpelja, trobentači pa veselo piskajo „Holzhackermars“. Na zadnje pa maršira Neža in pelje Jošta kakor žandar Bezenika.

Pet ur pozneje je bila poroka, nato pa zgine cerkovnik za nekaj dni iz fare. Od te usodopolne noči mu je ostalo ime: mokra cerkvena ura na Brdu.